

S.C.I.M. GOVT. COLLEGE
AUTONOMOUS

Accredited by NAAC 'A' Grade with CGPA 3.18
Tanuku, West Godavari, Andhra Pradesh, AISHE CODE-C-24205
(Affiliated to Adikavi Nannaya University, Rajamahendravaram, A.P.)

సాహిత్య తరంగిణి

ISSN: 3048-5908

సంపుటం-2

ప్రత్యేక సంచిక-1

2025

Impact Factor: 5.379(SJIF)

ఆధునిక కవిత్వ వికాసం

ఐంతర్జాతీయ సదస్సు

ప్రధాన సంపాదకులు :

శ్రీమతి డి. కనకమహాలక్ష్మి

తెలుగు శాఖ, శ్రీ చిట్టూరి ఇంద్రయ్య స్మారక ప్రభుత్వ కళాశాల (స్వ.ప్ర.)

తణుకు, తెలుగు శాఖ

విషయ సూచిక

27	కుందుర్తి వచన కవితా తత్వం	డా.నల్లపనేని విజయలక్ష్మి	125-129
28	సంప్రదాయ ప్రతిబింబం సినారే సాహిత్యం	డా. వాసిరెడ్డి భవాని	130-134
29	భగవంతునికి బహిరంగ లేఖ దీర్ఘ కవిత నిర్వహణ	డా. యస్.దివిజాదేవి	135-141
30	గంటేడ గౌరునాయుడు - రైతు సంఘబావ కవిత్వం	శ్రీమతి.యం.రమా గీరాదేవి	142-145
31	ఆధునిక కవిత్వ వికాసం - స్త్రీ - దళితవాద కవిత్వం	డా.ఆర్.యస్. రవికుమార్	146-151
32	వచన కవిత్వం - ఒక పరిశీలన	కే. అరుణ	152-156
33	పరదాలో ముస్లిం స్త్రీ జీవన మోష	అరిగెల శ్రీకాంత్	157-159
34	అభ్యుదయ కవి - ఆరుద్ర	ఎస్. రజిత	160-162
35	కర్పూర పరిమళాలు పెదజల్లే కర్పూర వసంత రాయలు	డా. యస్ విజయలక్ష్మి	163-168
36	మన్యంలో కథ కావ్య జంజానీల వీచిక	డా.డి. దాత్రీ కుమారి	169-174
37	పాజహానా కథలలో సామాజిక జీవన చిత్రణ	పీక్ జరీన బేగం డా ఇరఫని మాదవి	175-179
38	శిఖామణి మువ్వల చేతి కథ -కవితా శిల్పం	డాక్టర్ బి .సుబ్బలక్ష్మి	180-183
39	బసవరాజు అప్పారావు గారి గేయాల్లో ఆత్మ సమర్పణ బావం	మోగంటి సుదామయి	184-189
40	"జాషువా కవిత్వం + మానవత్వం "	కె. సురేష్ బాబు	190-195
41	"గోసంగి దళిత దీర్ఘ కావ్యం - ఒక పరిశీలన"-	డా.కే.ఈశ్వరమ్మ	196-201
42	రాయలసీమ అస్తిత్వ దీపం పెన్నెటి పాట	వంకం బాస్కర్	202-207
43	మానవ జీవన వేదం 'నాగలి కూడా ఆయుధమే' - కొమ్మవరపు విల్సన్ రావు	డా. శ్రీలక్ష్మి	208-214
44	ఉత్తరాంధ్ర వలస కవిత్వ వెతలు	ఉషారాణి పిల్లి	215-218
45	బావ కవిత్వం - వస్తు నవ్యత	డా. బి. వెంకట లాల్	219-224

వచన కవిత్వం - ఒక పరిశీలన

కె. ఆరుణ

తెలుగు అధ్యాపకురాలు

పిఠాపురం రాజా ప్రభుత్వ కళాశాల (స్వయం ప్రతిపత్తి), కాకినాడ.

చరవాణి: 94902 95553

స్థూల పరిచయం: "Free Verse" అనే ఆంగ్లపదానికి సమానార్థకంగా తెలుగులో "వచన కవిత్వ" అని పిలుస్తున్నాం. 1930ల తరువాత తెలుగు కవిత్వ బహిరంగతలో వచ్చిన మార్పు వచనకవిత్వం అని దా॥ కడియాల రామమోహనరావు పేర్కొన్నాడు. "వచన కవిత్వ" అనేక పేర్లతో వ్యవహరించబడుతూ వచ్చింది. "వచన పద్యం", "వచన గేయం", "వచన గీతం", "వచన గీతిక", "ముక్తచ్ఛందం", "స్వచ్ఛంద కవిత్వ", "స్వేచ్ఛాకవిత్వ", ఇట్లా ఎన్నో పేర్లు ఉన్నప్పటికీ "వచన కవిత్వ" అనే సరళమైన మాట స్థిరపడింది. అదికాగా ప్రాచుర్యంలోనికి వచ్చింది. దీనిని ఒక ఉద్యమంగా నడిపింది కందుర్తి ఆంజనేయులు. ఈ కారణముగా ఆయనను "వచనకవిత్వ పితామహుడు" అని గౌరవిస్తాం.

"చందో రహితమైన కేవలం వచనంలో బావలయ ప్రధానంగా పలికే కవిత్వానికి వచన కవిత్వమని స్థూలంగా నిర్వచనం చెప్పవచ్చు". అని అరిపిరాల విశ్వం బావించాడు. "ఏ నియమమూ లేకుండా శుద్ధ వచనమును లయాత్మకంగా మార్చినచో అది వచన గేయమగును" అన్నాడు సి. నారాయణరెడ్డి. "వచనం కవిత్వమయంగా వుంటే, ఆ వచన కవిత్వం" అంటారు సర్వేశ్వరయ్య తిరుమలరావు. "చురుకైన ఆనాన్న, సాంద్రతరమైన అనుభూతుల ఒత్తిడినీ, సూక్ష్మమైన బావననీ అనువదించడానికి కవిత్వ (వచన కవిత్వ) తన స్థానాన్ని ప్రత్యేకించుకొంది" అన్నాడు దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్. ఈ నిర్వచనాలు ఛందస్సు లేకపోవడం, నియమం లేకపోవడం అనే వాటితో పాటుగా లయాత్మకంగా వుండడం, కవిత్వమయంగా ఉండడం గురించి ప్రస్తావిస్తున్నాయి. అలాగే ఆదేశం, అనుభూతుల ఒత్తిడి, సూక్ష్మబావ ప్రకటన, సాంద్రత, గాఢతల గురించి కూడా చెబుతున్నాయి. మనం ఎన్ని నిర్వచనాలు చూసినా నిర్వచన పరిధికి లోబడకుండా మిగిలిపోయే అంశాలు ఎన్నో ఉంటాయి. వచన కవిత్వ విషయంలో ఇది మరీ ఎక్కువగా ఉంటుంది. వచన కవిత్వ అనిబద్ధంగా ఉంటుంది. ఏ నిబంధనలూ లేనది వచన కవిత్వం.

వచన కవిత్వకు ఆద్యుడిగా శిష్యా ఉమామహేశ్వరరావును చెబుతారు. 1930ల నుండి ఆయన రాసిన కవిత్వం 1938లో "విప్లుదనువు" "నవమి చిలుక"గా వెలువడాయి. తన కవిత్వాన్ని ప్రాప్తాద కవిత్వమని పేర్కొన్నాడు. 1939లో పరాచి పిడిలు రాగాల డజన్" అను ఆరుద్ర మొదట వచన కవిత్వ గ్రంథంగా గుర్తించాడు. "నా వచన పద్యాలనే దుడ్డుకత్తల్లో పద్యాల నడుముల విరగదంతాను" అని సంచలనం సృష్టించాడు. 1944లో బెల్లంకొండ రామదాసు, కందుర్తి ఆంజనేయులు, ఏల్వూరి సుబ్రహ్మణ్యం ముగ్గురు మూడేసి కవిత్వ చోప్పున "నయాగరా" అనే వచన కవిత్వ సంకలనాన్ని ప్రచురించారు. 1949లో ఆరుద్ర రచించిన "త్యమేవాహమ" వెలువడింది. వచన కవిత్వకు శ్రీ శ్రీ అశ్వుదయ దృక్పథాన్ని జోడించాడు. శిష్యా, పరాచి, శ్రీరంగం నారాయణబాబు, ముద్దు కృష్ణ, శ్రీ శ్రీ వచన కవిత్వకు పునాదులు వేశారు. ఆరుద్ర, తిలక్, కుందుర్తి,

దాశరథి, నారాయణరెడ్డి తదితరులు వచన కవిత్వ అభివృద్ధికి, విస్తరణకు దోహదం చేశారు. వర్తమానంలో ఎందరో యువకవులు వచన కవితా వైవిధ్యానికి కొత్తదారులను ఏశారు.

వచన కవిత్వకు నియమ నిబంధనలు ఏమీ లేవు. కవి తాను తన చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచాన్ని నిత్య పరిశీలన చేస్తుంటాడు. ప్రతిస్పందిస్తూ వుంటారు. తాను చూసే ప్రపంచంలో అన్యాయం, అణచివేత పీడన, దీపిడి, హింస, క్రూరత్వం, ఆకలి, నిరుద్యోగం లాంటివి ఉండవచ్చు. కవికి సువేదన ఉంటుంది. ఉద్యోగం ఉంటుంది. అనుభూతి ఉంటుంది. ప్రశ్నించే తత్వం ఉంటుంది. ప్రతిఘటించే స్వభావం ఉంటుంది. వీటి కారణం తాను అందరిలాగ చూస్తూ ఉండుకోడు. అతను సమాజంలో జరిగేవాటిని గురించి కలత చెందుతాడు. బాధపడతాడు. సమాజం ఉన్నతంగా, మనుషులు ఉత్తమంగా ఉండాలని ఆకాంక్షిస్తాడు. ఆ ఆకాంక్షనే తన స్పందనగా తనకు తెలిసిన బాషలో ఉద్యోగ ప్రధానంగా వెల్లడిస్తాడు. అట్లా వెల్లడించడానికి ప్రతి కవికి తనదే అయిన పద్ధతి వుంటుంది. కవి తన బావోద్యోగాలను తెలిపే లేదా ప్రకటించే విధానాన్ని అభివ్యక్తి అని అంటారు. ఇప్పుడొక కవిత్వను పరిశీలిద్దాం.

ఒకచోట హింస చెలరేగింది. అది అన్ని చోట్లకూ పాకింది. హింసకు కారణం కుల వివక్ష కావచ్చు. మత వివక్ష కావచ్చు. అహింస సామాజిక సామరస్యాన్ని భంగపరచింది. మనుషుల మధ్య వైషమ్యాలను పెంచింది. మనుషులలో మానుషత్వాన్ని రూపు మాపింది. ఈ హింసకు లోనైన వారి గురించి కవి ఆవేదన చెందుతున్నాడు. కవి పేరు రమాకాంత్రెడ్డి, ప్రముఖ ఒరియా కవి.

ఇక్కడ కాలిన కమిరిన స్త్రీ, పురుషుల పిల్లల దేహాలు / రైలు బోగీలలో చూడు చూడు ఎక్కడ బ్రతుకున్న వాడెవడూ లేదు ప్రతి వీధికి రెండు వైపులా కూలలేదు ప్రతివీధికి రెండు వైపులా కూలగొట్టిన ఇళ్ళు ముందుకు కదులు... ఎక్కడికీ నడక ? మరో ఉరికా ? ఇంకో నగరానికా || ఎక్కడైనా ఇంతే కాలిన మృతదేహాలు తెగిన గొంతులు పగిలిన పొట్టలు ఎక్కడైనా ఇవే కనిపిస్తాయి నీకు. ఇది పూర్తి కవిత్వ కాదు. కవిత్వంలోనరి ఒక భాగం మాత్రమే.

ఇదొక దాడిని సూచిస్తుంది. రైలు బోగీ అని చెప్పడం ద్వారా ఆ సంఘటన ఎక్కడ జరిగిందో సూచించాడు. ఎక్కడికీ నడక అనే ఒక ప్రశ్న. అసలు మనుషులంతా ఎటు నడుస్తున్నారు అనే కవి ఆవేదనను తెలుపుతుంది. విద్యంసం అంతటా ఉందని అంటాడు.

ఒక కవి ఏమంటాడంటే కవిత్వమంటే బాషా సామర్థ్యాన్ని తూకం వేసి సున్నితపు త్రాసు. కవిత్వం దుంగల వరసలో గంధపు చెక్క, కవిత్వం కొత్తదీ కాదు, పాతదీ కాదు. కవిత్వం మొత్తం సత్యం అని, "కవిత్వం" గురించి వరవరరావు స్పందన చూద్దాం

కవిత్వం దాచనక్కర్లేని నిజం

ప్రదుత్వం అక్కర్లేని ప్రజ

అమృతం అక్కర్లేని జీవితం

జేబులు వెతికినా / టిబిల్ మీద పుస్తకాలు కాగితాలు పొర్లించి తెర్లు చేసినా

బీరువా సొరుగులు / బీర పువ్వులాంటి హృదయ కుహరం తెరచిచూసినా పరచి చూసినా

కవిత్వం తప్ప రహస్యం లేదు

నీ కర్ణంకానివా ప్రమాదకర వ్యక్తిత్వం ప్రభావమంతా కవిత్వ రహస్యమే.

దృక్పథ బలంగా కవి కవిత్వం ఎంత శక్తిమంతంగా ఉంటుందో తెలియజేస్తాడు. ఉద్యమ కవిత్వానికి గల ప్రయోజనం ఈ కవిత్వం తెలుపుతుంది. కవిత్వం రాజ్యాన్ని రద్దుచేసి బహిరంగ రహస్యం అంటాడు కవి. కవిత్వం రాయడం గురించి కె. శివారెడ్డి రాసిన కవిత పేరు "పద్యం రాయడానికి", కవిత్వం రాయడానికి ఏవేవో కావాలని బావిస్తారు చాలా మంది. ఈ కవిత మరేకోణంలో అసలు విషయం చెబుతుంది.

పద్యం రాయడానికి ఏవీ అక్కరలేదు మహత్తర మహోన్నత సాధన సామాగ్రి అక్కరలేదు. ఒక శబ్దం చాలు, ఒక చూపు చాలు ఒక పదం చాలు, ఒకపాదం చాలు రాలుతున్న ఆకుదాటు, ఎగురుతున్న గడ్డిపొద చాలు, ఒక కదలిక చాలు, ఒక విరుపు చాలు నుదుటి మీద పెళ్ళున విరిగిన కొమ్మచాలు నీ చిటికెన పలు పట్టుకు నడుస్తున్న చిన్న పిల్లచాలు పిల్ల ముఖంకేసి చూడు, కళ్ళకేసి చూడు తడబడుతున్న కాళ్ళకేసి చూడు పద్యం రాయడానికిమీ అక్కర లేదు నువ్వు చాలు నువ్వు బతికుంటే చాలు.

ఈ కవితలో కవి పద్యం రాయడానికి మనిషిగా స్పందించే గుణం ఉంటే చాలునని చెబుతున్నారు. స్పందన ఉన్న ప్రతి మనిషి రాయగలడని చెబుతోంది కవిత. మనుషులలో మానవీయ స్పందనలు తగ్గిపోయాయి. కాబట్టి ఎవరూ తమ తోటి, సోటి మనుషులు పడే బాదలను, కష్టాలను, సహానుభూతితో అర్థం చేసుకోవడం లేదని అట్లా అర్థం చేసుకున్నప్పుడు రాయగలుగుతారు అని చెప్పవచ్చు.

అందరికీ కవిత్వం రాయాలని ఉంటుంది. కొందరు రాయాలంటే ముందుగా కవిత్వం బాగా చదవాలి. అందరిలోనూ బావాలుంటాయి. అందరికీ ఆలోచనలు వస్తుంటాయి. అందరూ ఉద్వేగం కలిగి వుంటారు. మనలో కలిగే బావలకు తగిన బాపారూపం ఇవ్వడమే కవిత్వం రాయడం, ఎటువంటి ఉద్వేగం లేకుండా రాస్తే అది వ్యాసం అవుతుంది. ఉద్వేగంతో రాస్తే కవిత్వం అవుతుంది. కమీషనరీ కళాశాల విద్యవారు "యువతరంగం" పేరిట ప్రతి ఏటా వివిధ పోటీలు విద్యార్థులకు నిర్వహిస్తున్న విషయం తెలిసిందే కదా ! యువతరంగంలో కవిత్వ, కవితాదన, ఉపన్యాస పోటీలు నిర్వహించారు. 2017లో డిగ్రీ కళాశాల విద్యార్థులకు రచన ఎట్లా చేయాలనే విషయమై ఒక శిక్షణా శిబిరం కూడా నిర్వహించారు. హైదరాబాద్ బుక్ ఫెయిర్ సౌజన్యంతో జరిగింది. ఆ సందర్భముగా "తొలి అడుగులు" పేరుతో విద్యార్థులు రాసినరచనలను ప్రదర్శించారు అందులో ఒక విద్యార్థి కవిత్వం రాసే పద్ధతి గురించి చెప్పాడు. అక్షరాల్ని కూర్చి కవిత్వం రావాలి. బావాల్ని.. బాధల్ని / ఆలోచనల్ని.. అసంతృప్తిని / అక్షర రూపంలో ఆవిష్కరించేది / కవిత్వం / కవిత్వమంటే... మనిషి అంతరంగాన్ని/ప్రకటించేది... ప్రభావితం చేసేది / అన్నాడు మరొక విద్యార్థి తన బావలను ఇలా చెప్పాడు. నాలో ఏముందని అడగకు / నీ శక్తిని గుర్తించి నువ్వు ముందుకు సాగు ఆకుపచ్చరంగు చూడు / హరిత విప్లవం ఎరుపు రంగుచూడు / సైనికుడిగా మారు తెలుగు రంగు చూడు / కాంతికై పోరాడు, నీలి రంగుచూడు / కవిగా కవిత్వం రాసి సందేశమిచ్చాడు. ఊబహలోకపు ఉద్వేగ భావం కవిత్వం హావబావలకు అద్భుతరూపం కవిత్వం అనేకాలోచనల మమేకమే కవిత్వం ఆత్మలో మెదిలే సృజనాత్మకత కవిత్వం అనుభవాలను కనుల ముందుంచేలా కవిత్వంగా నిర్వచనం చెప్పారు విద్యార్థులు.

ఎలాంటి బాధనైనా తన భావనగా తెలిపేది కవిత్వం అని చెప్పి సమాజాన్ని మెల్కొల్పేది కవి నీతిని.. న్యాయాన్ని.. మానవీయమైత్రీని కలిగింపజేసేది కవిత్వం ఇటువంటి ఉదాహరణలు తెలిపి అంశం ఏముంటే విద్యార్థులు కవిత్వం రాయగలుగుతారని వారికి సృజనాత్మక శక్తి సామర్థ్యాలున్నాయని వాటిని వెలికి తీసి పనికి

వూసుకోవాలి. మరుగుపట్టుకొనే పనిలో పడాలి. బాషలో ఎల్లలులేని ప్రపంచాన్ని నిర్మించవచ్చు. బాషలో సమస్త మానవాళిని ఒకటి చేయుచు అంటాడొక విద్యార్థి. చీటిని పరిశీలించినప్పుడు విద్యార్థులలో ఆలోచనాశక్తి ఉందని, ఉద్యోగాలున్నాయని సరైన దిశానిర్దేశం చేసేవారు లేక రాయడంలో ముందడుగు పడడం లేదని అర్థమవుతుంది.

సరళంగా ఒక బాషం చెప్పాలంటే ఏం చేయాలి? ఉదాహరణకు నీరు మనుషులకు ఎంతో అవసరం. జల వనరును మనుషులు పొందుతున్నా వాడుకోవాలి. సూటిగా చెబితే "నీటిని వృధా చేయరాదు అని చెప్పాలి. అనేక చోట్ల ఈ వాక్యం అందరం చూసే వుంటాం. నీళ్లు పుష్కలంగా దొరికితేట ఈ వాక్యం పెద్దగా కదిలించదు. కానీ, ఎంతో ముందుచూపు, దూరదృష్టి, ప్రకృతి వనరులపట్ల బాధ్యత, వినియోగంలో జాగ్రత్త మొదలైనవి దీనిలో కనిపిస్తాయి. త్రాగునీటికి, సాగునీటికి తీవ్రమైన ఎద్దడి ఉన్న ప్రాంతంలో ఈ వాక్యం ఎంతో ప్రాధాన్యం పొందుతుంది. నీరు దొరకకపోవడం వల్ల పడిన బాధలు వారికి తెలుసు కాబట్టి దీనికొక చక్కటి అర్థాన్ని కల్పించుకున్నారు. దానినే సందేశంగా స్వీకరించారు. కవిత్వం ద్వారా మనం చేయాల్సింది అర్థకల్పన, బావ కల్పన. అట్లాగే చీటికి మాటకీ ఏడ్చేవాళ్ళున్నచోట ఒక వ్యక్తి "కన్నీళ్ళను వృధా చేయకూడదు|| అని రాశారనుకోండి. ఆయో వ్యక్తుల అనుభవ ఆవరణాన్ని బట్టి వాక్యం అర్థవంతమవుతుంది. మరొక వ్యక్తి మరింత గాఢంగా చెబుదామనే దృష్టిలో "నెత్తుటి కన్నీళ్ళను వృధా చేయరాదు" అని రాశాడు. ఈ మూడు రకాల వ్యక్తీకరణలు ఒకే చోట చేర్చి చదివినప్పుడు ఈ మూడవ వాక్యం త్వరగా ఆకర్షిస్తుంది. ఎందుకంటే దీనిలో గాఢత ఎక్కువగా ఉంది. మూడు వాక్యాలు వృధా చేయవద్దు అని ఒకే బావాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నప్పటికీ, మూడవ వాక్యం పట్ల దృష్టి ఎక్కువ పెడతాం. దాని నుండి అధిక బావార్థాలను ఎప్పుడూ పొందుతూ ఉంటాం. ఒక రకమైన ఉద్యోగంతో నీరు, కన్నీరు, నెత్తుటి కన్నీరు అనే మాటల్లో విశేషంగా ఉన్నది. ఈ నెత్తుటి కన్నీరు అనేది కవిత్వం రాయటమనేది మామూలు మాటలలోనే మనం విశేష అర్థాన్ని రాబట్టి పని అని అర్థం చేసుకోవాలి. ఇలా విశేషార్థం సాధిస్తూ మనం కూర్చే వాక్య సముదాయమే కవిత్వమవుతుంది.

ఒక స్త్రీ తాను గృహిణిగా ఎదుర్కొన్న అనుభవాలను పైకి సరళంగా అనిపిస్తూనే ఎంతో వేదనను ఒక కవితలో చెప్పేందుకు ప్రయత్నించింది. ఈ కవితలో విశేషం ఏమిటంటే వ్యాపార ప్రకటనల్లో తరచూ కనబడే స్త్రీని గురించి చెబుతూ తన గురించి కూడా ఇందులో చెబుతుంది. ఈ కవితలో వాస్తవిక గృహిణి, ప్రకటనల్లో కనిపించే గృహిణి పాత్ర ఈ రెండింటి మధ్య తారతమ్యాన్ని చెప్పకనే చెబుతుంది. గృహిణి ఏమీ, నిన్నే ఎల్లప్పుడూ కుటుంబం మొత్తానికి మంచి టూల్స్ కంటా ఉంటావ్ మీ ఆయన నిన్ను బాగా ప్రేమించడానికి ఖరీదైన సబ్బీ వాడుతూ ఉంటావ్ నలభైకాతం డిస్కంట్లో కొనుక్కొచ్చిన చీరనే కడుతూ వుంటావు. రెండు నిమిషాల్లోనే వంట ఎలా చేస్తావ్ దేవతలాగ కనిపిస్తూ కూడా బట్టలేలా ఉరుకురావ్ సువ్వింత తాజాగా ఉండడంలో రహస్యమమిటి. కొత్త అరెంజ్ పస్ మినిట్స్ పీల్ ఆల్ పస్ మాస్క్ వాడటమేనా ? చెప్పు నాకు.. సువ్వలా నవ్వడానికి వాళ్ళు నీకెంత చెల్లిస్తుంటారో చెప్పు అర్థరాత్రి బిడ్డ నిద్రలేస్తుంది కవిత్వం రాసే చీతిని వెరుక్కుంటుంది. బిడ్డనెత్తుకొని వోకొట్టి నిద్రబుచ్చుతుందా చేయి నేను రాతబల్ల దగ్గరకు తిరిగిస్తే సరికి రాయాల్సిన కవిత కాస్తా నిద్రలోకి జారుకుంటుంది.

కవిత్వం రాసి శక్తిగల గృహిణి తన సృజనాత్మక ప్రతిభను చూపడానికి గల ఆటంకాలను చెబుతుంది. తాను కవిత్వం రాయలేకపోతున్నది. ఇంటి పనులు, పిల్ల ఆలనాపాలనా చూసుకోవడం వల్ల, ఇక రెండవది ఎంతకీ తెమలని పనులను ప్రకటనలో స్త్రీ అలవేకగా తేయగలగడం గురించి తెలుపుతుంది. పైగా ఆ పనులన్నీ చెయ్యడానికి ఆ స్త్రీకి ఎంతో కొంత సంపాదన వస్తున్నది. ఈ గృహిణి ఇంటి దాకీరి ఎంత చేసినా కూడా బీరం లేదు. శ్రమ పడుతుంది. గాని సంపాదన లేదు. తాను పడి శ్రమకు గుర్తింపు, గౌరవం లేదు, సృజనాత్మకంగా ప్రతిభ ఉన్నా దానిని ప్రదర్శించలేకపోతున్నది. ఈ ఆవేదన అంతా కొద్ది పంక్తుల్లోనే వ్యక్తపరచగలిగింది. వ్యక్తుల అనుభవాలు, సామాజిక అనుభవాలు ప్రపంచ పరిణామాలు,, ఎన్నో అంశాలను గురించి మనకు కలిగిన భావాలను రాయవచ్చు.

ముగింపు: కవి తాను రాసిందకు స్వీకరించిన అంశాన్ని వస్తువు అంటారు. గృహిణి కవితలో వస్తువు ఏమిటి? గృహశ్రమకు తగ్గ వేతనం లేకపోవడం తనకున్న రాసి శక్తిని ప్రదర్శించలేకపోవడం, అందువలన కలిగిన అనుభవ వేదన. ఇది కవితలో తాను వాడిన పదాలు చెప్పిన భావం ద్వారా మనకు అర్థమవుతుంది. ఇక చెప్పిన పద్ధతిని చూస్తే కొద్దిపాటి ఆశ్చర్యం కనిపిస్తుంది. ప్రకటనలో కనిపించే స్త్రీ ఎల్లా ఆ పనులు తేయగలుగుతున్నదని ప్రశ్నిస్తుంది. కొద్దిమంది కవులు పోలికలద్వారా రూపకాలద్వారా, పదచిత్రం, భావ చిత్రాల ద్వారా చూపుతారు. కవి రాసిన విధానాన్ని స్థూలంగా శిల్పం అనవచ్చు లేదా రూపం అనాలి. "కవులు చేసిన బలమైన ఉపాదేశ కవి సమయాలు" అని నిర్వచించాడు కుండుర్తి. కవిత్వం "జీవిత సంఘర్షణలో ఉంది. అలంకారాలలో కాదు". అని తేల్చిచెప్పినది కూడా కుండుర్తియే. 'కవిత్వం రాయడమంటే నిత్య జీవితంలోని సంఘర్షణను రాయడం అని గ్రహించి చక్కని కవిత్వం రాసి కవితా ప్రపంచంలో దృవతారలుగా ప్రకాశించాలి.

ఆధార గ్రంథాలు:

- 1) తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - డాక్టర్ ద్వారా.నా. శాస్త్రి
- 2) వచన కవిత - ఒక ఆలోచన - కర్లపాలెం హనుమంతరావు